

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 307/07-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. P., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júla 2007 doručená sťažnosť Ing. A. P., K. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaniami doručenými ústavnému súdu 26. júla 2007 a 13. novembra 2007, v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 20 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu

k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007.

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa, jej doplnení a príloh vyplýva, že bývalé Štátne notárstvo V. (ďalej len „štátne notárstvo“) rozhodnutím sp. zn. D 313/90 z 25. apríla 1991 určilo za oprávneného dediča v tretej dedičskej skupine po zosnulom poručiteľovi J. M. (ďalej len „poručiteľ“) V. V., S. (ďalej len „oprávnený dedič“ alebo „odporca“). Oprávnený dedič uvedené dedičstvo prijal.

Podľa názoru sťažovateľa rozhodlo v danej veci štátne notárstvo „protiprávne“ z nasledovných dôvodov:

- potvrdenie č. 11 Obecného úradu S. z 25. februára 1991 o tom, že poručiteľ žil s oprávneným dedičom v spoločnej domácnosti od roku (...) a posledné roky sa staral o poručiteľa, nie je pravdivé a nebolo vydané podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov;

- na tomto potvrdení nie je uvedené, kto žiadal o jeho vydanie, na aký účel bolo vydané, komu je adresované a kto overil, či poručiteľ naozaj žil s odporcom v spoločnej domácnosti;

- podľa Lexikónu kňazov vydaného K. diecézou bol poručiteľ kňazom vo viacerých farnostiach, čo zároveň vyvracia skutočnosti uvedené v predmetnom potvrdení;

- poručiteľ bol podľa názoru sťažovateľa sebestačný a vedel sa postarať o seba až do posledných dní pred úmrtím, navyše „... ako kňaz na viacerých far. úradoch viedol vlastnú domácnosť z tohto dôvodu, že žil celý jeho život v celibáte...“;

- podľa názoru sťažovateľa tým, že odporca požiadal 30. marca 1993 a 23. novembra 1995 okresný súd o prejednanie novoobjaveného dedičstva, „... sa sám usvedčuje v tom, že s J. M. r. k. kňazom v spoločnej domácnosti nikdy nežil, lebo rozsah jeho majetku nikdy nepoznal...“

- odporca nepožiadaval o prejednanie ďalšieho majetku, ktorého vlastníkom bol podľa názoru sťažovateľa poručiteľ, čo ho opätovne usvedčuje z toho, že nežil s poručiteľom v spoločnej domácnosti.

Na základe uvedeného považuje sťažovateľ za preukázané, že odporca sa prijatím dedičstva bezdôvodne obohatil podľa § 451 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a nikdy nebol oprávneným dedičom.

Sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré odporca zdedil po poručiteľovi. V návrhu poukázal na to, že oprávneným dedičom by mal byť on vzhľadom na príbuzenský pomer s poručiteľom (stará mama sťažovateľa z matkinej strany a otec poručiteľa boli súrodenci), a uviedol ďalšie dôvody, pre ktoré považuje rozhodnutie štátneho notárstva pod sp. zn. D 313/90 z 25. apríla 1991 za nesprávne. Okresný súd rozsudkom č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003 návrh sťažovateľa zamietol.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že namietané rozhodnutie okresného súdu považuje za nesprávne po skutkovej a právnej stránke z viacerých dôvodov:

- v rozhodnutí je nesprávne uvedený jeho príbuzenský pomer s poručiteľom;
- rozsah majetku poručiteľa v predmetnom rozsudku je neúplný, čo podľa názoru sťažovateľa potvrdzuje skutočnosť, že odporca nie je oprávneným dedičom;
- okresný súd v danom rozhodnutí poukazuje na „nejestvujúce“ výpisy z pozemnoknižnej vložky č. 132 katastrálneho územia obce D. a č. (...) katastrálneho územia obce Z., ako aj „nejestvujúce“ rozhodnutie Štátneho notárstva v P. sp. zn. D 148/64;
- okresný súd „protiprávne“ aplikoval na daný prípad nesprávne ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 105 v spojení s § 485 OZ), pretože v danom prípade mal aplikovať § 107 ods. 2 OZ.

Sťažovateľ podal proti predmetnému rozsudku okresného súdu odvolanie. Krajský súd uznesením č. k. 4 Co 342/04-66 z 12. mája 2005 odvolanie sťažovateľa odmietol ako oneskorene podané. Sťažovateľ podal proti uvedenému uzneseniu krajského súdu dovolanie [z obsahu dovolania vyplynulo, že sťažovateľ namieta vadu uvedenú v § 237

písm. f) Občianskeho súdneho poriadku, ďalej aj „OSP“]. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4 Cdo 220/2005 z 27. októbra 2005 namietané uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd následne rozsudkom č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007 potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003. Sťažovateľ považuje uvedený rozsudok za nesprávny po skutkovej aj právnej stránke z rovnakých dôvodov ako prvostupňový rozsudok okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1.) Okresný súd vo Vranove nad Topľou jeho rozsudkom zo dňa 15. 5. 2003 v konaní č. 4 C 43/03-36 porušil základné právo mňa žalobcu Ing. A. P. (adresa ako je uvedená na 1. str. sťažnosti) na súdnu ochranu podľa čl. 46 odst. 1, 2 Ústavy SR.

2.) Okresný súd vo Vranove n/T vydaným rozsudkom porušil moje základné právo podľa čl. 46 ods. 1, 2 v spojení s čl. 20 ods. 2 Ústavy SR v spojení s čl. 1 Dodatku protokolu o ochrane ľudských práv a slobôd.

3.) Okresný súd vo Vranove n/T porušil jeho rozsudkom moje základné právo domáhať sa dedičského konania po mojom blízkom pokrvnom vlastníkovi (J. M.) hnutelného a nehnuteľného majetku podľa § 134 odst. 1 OZ o vydržaní, ktorým moji rodičia nehnuteľnosti užívali od r. 1946 do r. 1958 (t. j. po dobu 12 rokov) a nezohľadnil prekážky vted. násilného vzniku J. po dobu až do r. (...), keď už moji rodičia zomreli (otec v r. ..., mamka v r. ...)

Ďalej OS Vranov n/T porušil § 100 odst. 2, § 105 OZ a § 107 odst. 2 OZ, tiež § 115 OZ ktorý vôbec nepreskúmal, taktiež § 117 OZ ktorý tiež vôbec nepreskúmal. Tiež vôbec nepreskúmal § 451 odst. 1, 2.

Okr. súd vo Vranove n/T vôbec nepreskúmal § 485 odst. 1 OZ a tiež neúplne a nedostatočne preskúmal rozhodnutie ŠN – V. č. D 313/90. Tiež nedostatočne prešetril rozhodnutie ŠN v P. č. D 450/64, a vôbec neskúmal obsah Testamentu B. r. M. z...

... Krajský súd v Prešove jeho rozsudkom zo dňa 29. 3. 2007 č. 4 Co 404/2005-123 porušil všetky moje práva tak ako ich porušil Okr. súd vo Vranove n/T v jeho rozsudku č. 4 C 43/03-36, preto ich nebudem znova opisovať...“

Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd o zrušenie rozhodnutia štátneho notárstva sp. zn. D 313/90 z 25. apríla 1991, rozsudku okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003, rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa úvahy ústavného súdu a anonymizáciu svojich osobných údajov.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 2 ústavy zákon ustanoví, ktorý ďalší majetok okrem majetku uvedeného v čl. 4 tejto ústavy, nevyhnutný na zabezpečovanie potrieb spoločnosti, rozvoja národného hospodárstva a verejného záujmu, môže byť iba vo vlastníctve štátu, obce alebo určených právnických osôb. Zákon tiež môže ustanoviť, že určité veci môžu byť iba vo vlastníctve občanov alebo právnických osôb so sídlom v Slovenskej republike.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v ... čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikto nemôže byť zbavený svojho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanoví zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva

alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, IV. ÚS 115/07).

1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 20 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02).

Podľa § 201 OSP účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že sťažovateľ mal v systéme všeobecného súdnictva k dispozícii účinný opravný prostriedok na dosiahnutie nápravy porušenia svojich práv, ktoré boli rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003 podľa jeho názoru porušené. Týmto účinným prostriedkom bolo odvolanie, ktoré sťažovateľ podľa údajov uvedených v jeho sťažnosti 31. júla 2003 podal proti rozsudku prvostupňového súdu. Využitie tejto zákonnej možnosti účinnej ochrany základného práva sťažovateľa vylučuje prijatie sťažnosti ústavným súdom v časti smerujúcej proti označenému rozsudku okresného súdu, keďže ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc iba vtedy, ak navrhovateľ nemal inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu „Ak o závažných procesných pochybeniach, ktorými sa porušujú aj niektoré zo základných práv alebo slobôd, je oprávnený a povinný rozhodnúť všeobecný súd na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov upravených v príslušnom procesnom poriadku, je právomoc ústavného súdu pred ich vyčerpaním vylúčená“ (IV. ÚS 10/02).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho označených základných práv podľa ústavy a dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003 pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 20 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že označeným rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jeho označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dodatkového protokolu tým, že krajský súd rozhodol v jeho neprospech, neuznal ho ako oprávneného dediča napriek príbuzenskému pomeru k poručiteľovi, neakceptoval jeho argumenty, ktoré podľa jeho názoru preukazovali neoprávnené nadobudnutie dedičstva odporcom, a zároveň potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003, ktorým bola jeho žaloba týkajúca sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietnutá.

Ústavný súd výzvou z 27. júla 2007 požiadal predsedu krajského súdu o vyjadrenie k sťažnosti sťažovateľa v časti týkajúcej sa porušenia jeho základných práv predmetným rozsudkom krajského súdu. Predseda kolégia krajského súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr 10127/07 z 31. júla 2007 uviedol: *„Podľa § 485 Občianskeho zákonníka, ak sa po pojednávaní zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu pravého*

dediča. Nepravý dedič má právo, aby mu oprávnený dedič nahradil náklady, ktoré na majetok z dedičstva vynaložil; takisto mu patria úžitky z dedičstva. Ak však vedel alebo mohol vedieť, že oprávneným dedičom je niekto iný, má právo len na náhradu nevyhnutných nákladov a je povinný oprávnenému dedičovi vydať i jeho úžitky.

V danom prípade sa dedičské konanie po J. M. právoplatne ukončilo dňa... Týmto dňom začala bežať všeobecná 3 - ročná premlčacia doba (§ 101 Občianskeho zákonníka) k uplatneniu práva oprávneného dediča na vydanie dedičstva. Keďže žaloba bola podaná až po uplynutí tejto lehoty dňa..., v dôsledku vznesenia námietky premlčania žalovaným nebolo možné žalobcovi ním uplatnené právo priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Keďže súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia § 142 ods. 1 O. s. p.“

Sťažovateľ v stanovisku z 26. novembra 2007, ktorým reagoval na vyjadrenie predsedu kolégia krajského súdu z 31. júla 2007, uviedol: „*Vyjadrenie KS - PO je zavádzajúce a svedčí o nezvládnutej veci v jej skutkovej a právnej náročnosti, preto vo veci rozhodol 29. 3. 07, ale podľa môjho názoru s justičným omylom...*“ V nasledujúcej časti tohto vyjadrenia sťažovateľ zotrval na argumentácii, ktorá je uvedená v sťažnosti a jej doplnení.

Ústavný súd z fotokópie rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007, ktorý bol k sťažnosti sťažovateľa pripojený ako príloha, zistil, že uvedeným rozsudkom bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 43/2003-36 z 15. mája 2003 ako prvostupňového súdu, ktorým bol návrh sťažovateľa vo veci určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zamietnutý.

Krajský súd v odôvodnení predmetného rozsudku uviedol:

„Žalobca na odvolacom pojednávaní v celom rozsahu poukázal na písomné dôvody odvolania, na ktorých zotrval a navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Odvolaací súd v zmysle zásad ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

Je nutné v prvom rade uviesť, že námietka žalobcu v odvolaní, že súd prvého stupňa nevykonal vo veci opravu petitu, o ktorú žiadal listinou zo dňa 12. 5. 2003 je neopodstatnená, nakoľko súd prvého stupňa na pojednávaní dňa 15. 5. 2003 uznesením pripustil zmenu návrhu (č. l. 31). Na predmetnom pojednávaní bol prítomný jednak žalobca, jednak žalovaný.

Podľa § 485 Občianskeho zákonníka, ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu pravého dediča. Nepravý dedič má právo, aby mu oprávnený dedič nahradil náklady, ktoré na majetok z dedičstva vynaložil; takisto mu patria úžitky z dedičstva. Ak však vedel alebo mohol vedieť, že oprávneným dedičom je niekto iný, má právo len na náhradu nevyhnutných nákladov a je povinný oprávnenému dedičovi okrem dedičstva vydať i jeho úžitky.

Podľa § 105 Občianskeho zákonníka, ak ide o právo oprávneného dediča na vydanie dedičstva (§ 485), začína plynúť premlčacia doba od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa dedičské konanie skončilo.

V danom prípade sa dedičské konanie po J. M. právoplatne ukončilo dňa 25. 4. 1991. Týmto dňom začala bežať všeobecná 3 - ročná premlčacia doba (§ 101 Občianskeho zákonníka) k uplatneniu práva oprávneného dediča na vydanie dedičstva. Keďže žaloba bola podaná až po uplynutí tejto lehoty dňa 7. 2. 2003, v dôsledku vznesenia námietky premlčania žalovaným nebolo možné žalobcovi ním uplatnené právo priznať (§ 100ods. 1 Občianskeho zákonníka). ...

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia § 142 ods. 1 O. s. p. a keďže žalovaný bol v konaní úspešný, priznal mu náhradu trov odvolacieho konania...“

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu je obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu vo veci konať, pričom k jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby, čo sa v danom prípade nestalo (napr. IV. ÚS 163/07).

Ústavný súd ďalej konštatuje, že čl. 46 ods. 2 ústavy je na namietaný rozsudok krajského súdu vydaný v odvolacom konaní, v ktorom sa nerozhoduje vo veci sťažovateľa podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. podľa ustanovení upravujúcich správne súdnictvo, zjavne neaplikovateľný, a z toho dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, a to pre neexistenciu priamej súvislosti medzi namietanými skutočnosťami a základným právom, porušenie ktorého sťažovateľ namietal (napr. I. ÚS 44/03, IV. ÚS 172/05).

V zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v ... čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú. V danom prípade zákonný rámec tvoria ustanovenia Občianskeho zákonníka v časti upravujúcej dedenie (§ 460 a nasl. OZ), ako aj otázka plynutia premlčacej doby v prípade práva oprávneného dediča na vydanie dedičstva (§ 105 OZ).

Sťažovateľ nesúhlasil s rozhodnutím štátneho notárstva, ktorým bol za oprávneného dediča po poručiteľovi určený odporca, a preto si uplatnil ochranu svojich práv pred všeobecnými súdmi, na ktorú mal nepochybne nárok. Ústavný súd preto zvlášť skúmal, či v danom prípade neboli ustanovenia zákonov aplikované spôsobom, ktorý by signalizoval porušenie označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a podľa dodatkového protokolu, a zistil, že to tak nie je. Krajský súd sa primerane vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a relevantné ustanovenia Občianskeho zákonníka

a Občianskeho súdneho poriadku aplikoval spôsobom, ktorý neodporuje ich zneniu, účelu ani namietaným článkom ústavy. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal postup okresného súdu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, dospel však k záveru, že okresný súd správne posúdil skutkový stav uvedenej veci a sťažovateľ podal svoj návrh po uplynutí premlčacej doby podľa § 105 v spojení s § 100 ods. 2 OZ, preto svojím rozsudkom č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007 potvrdil rozhodnutie okresného súdu, pričom v jeho rozhodnutí bol rešpektovaný skutkový a právny stav v čase, keď nastala relevantná právna skutočnosť. Krajský súd v odôvodnení predmetného rozsudku analyzoval zo skutkového a právneho hľadiska odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu a takisto sa vysporiadal aj s argumentáciou sťažovateľa uvedenou v jeho odvolaní. Krajský súd zároveň uviedol aj dôvody, pre ktoré nie je možné akceptovať právne názory sťažovateľa. Ústavný súd preto pri preskúmaní rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 404/2005-123 z 29. marca 2007 nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné tento rozsudok označiť za arbitrárny (napr. IV. ÚS 150/03).

Na základe uvedeného podľa názoru ústavného súdu nejestvuje ani príčinná súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 20 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu a postupom krajského súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľom namietaných práv. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak nestalo.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným

právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (m. m. I. ÚS 12/01, IV. ÚS 287/04). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. priznaním primeraného finančného zadosťučinenia alebo zrušením namietaných rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, ako aj štátneho notárstva).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2007